

NIKA ZUPANČIČ

Pokrajine

16. 6.–15. 7. 2023

artKIT

Fragmenti narave v abstrakciji

Slikarstvo Nike Zupančič nas popelje v svet abstraktne likovne govorice, ki pa je več kot le to. Ob prvem srečanju z njenimi deli gledalec pomisli, da je zašel v čisto abstraktnost, ampak se kaj hitro zave, da ga naslikane forme asociirajo na podobe iz krajine. Nika Zupančič je izdelala svojevrstno likovno govorico, kjer na subtilen način prenaša fragmente narave na slikarska platna. Njena dela bi lahko opredelili kot abstrakcije mimezis, kot osebne interpretacije posnemanja stvarnega sveta v abstraktni likovni maniri.

Narava je vselej pritegovala pozornost umetnikov, predvsem slikarjev, ki so jo želeli upodobiti čim bolj stvarno, takšno, kot jo vidijo, sploh v času pred izumom fotografije. Že v času renesanse lahko sledimo razvoju iluzionizma, ki želi ustvariti prostorski videz in fizično stvarnost narave, ta pa je doprinesel baročno bohottenje iluzije prostora na ploskovnem mediju. Ideja narave se je v zgodovini manifestirala v različnih medijih in likovnih govoricah. Krajinarstvo se je opiralo na idejo posnemanja narave, vendar se je v 20. stoletju preoblikovalo v najrazličnejše umetniške interpretacije videnja in upodabljanja narave ter njenih fizičnih pojavov. Slikarjem je narava nudila izhodišča za raziskovanja slikarskega medija in jih usmerjala pri doseganju tridimenzionalnosti na omejenem, dvodimenzionalnem platnu. Še danes, kljub hitremu načinu življenja, ki se odmika od narave, opazimo, da velika večina umetnikov črpa svoje navdihe prav v fascinaciji nad naravnimi procesi in naravnim svetom v celoti. Tudi v slikarstvu Nike Zupančič je ta fascinacija očitna: iz očaranosti nad migetanjem listja, premikajočimi se sencami in potujočimi oblaki na nebu se je porodila ideja, da bi te motive prikazala v neki novi luči, odkrivala njihove estetske učinke in raziskovala njihove možne statusne simbole v slikarstvu.

V njenih umetniških delih tako odkrivamo podobe narave, ki so subtilno naslikane na slikarskem platnu in se kažejo v raziskovalnih serijah slik. V njih študiranje določenih fizičnih stanj narave povezuje s poskusi, da bi jih tematizirala skozi slikarski medij. To beleženje vtisov in gibanja narave kaže na umetniško široko perspektivo, v kateri želi s svojimi serijami raziskati posebne učinke naravnih motivov in jim dodati osebno interpretacijo videnja in doživetja teh fascinantnih fragmentov, ki so navdihnili njena slikarska dela.

Fragmenti narave, upodobljeni na Nikinih slikah, nas popeljejo v svet minljivosti in mimobežnosti, kot sta o tem že pisala dr. Tomislav Vignjević in Miloš Bašin. Minljivost je prisotna v naravnem ciklu življenja, iz katerega Nika črpa motivne fragmente in jih prenaša na platna. Umetniška dela nam razkrivajo tudi vidike umetničine samorefleksije ob čutenju fizične stvarnosti sveta okoli nas. Motivi so velikokrat zabrisani: na ta način se sočasno navezuje tako na opazovanje narave kot tudi naše družbe, ki je vstopila v nov ritem življenja, ta pa se ne ujema s ciklom narave. Ritem življenja je danes hiter in instanten, velikokrat pozabimo biti sinhronizirani z naravo, predajamo se potrošniški mrzlici in površinskemu bivanju. Zato so njena dela aktualna,

saj ponekod oriše naravo, ki je zbežala mimo nas, drugod si vzame čas za opazovanje in upodabljanje fragmentov, ki jih pozorno odkriva v prvinskem svetu. Upodobitev gibanja v naravi in njene nezapopadljivosti in mimobežnosti brez težav navežemo na aktualno družbo, ki je izgubila empatijo do podobe narave in njene spremenljivosti.

Slikarstvo Nike Zupančič nas torej popelje v lastni notranji svet občutenja sveta, v katerem se zavemo svojega kaotičnega hitenja in hkrati začutimo, da je čas, da se ustavimo, saj nam bodo te podobe prehitro zbežale in jih ne bomo uspeli ponotranjiti. Njena dela nam nudijo veliko mero kontemplacije, v kateri je pomemben aspekt tišine, ki velikokrat zaveje z umetničinih del. Med opazovanjem slik Nike Zupančič se nam porajajo enaka občutenja kot med sprehodom po križnem hodniku srednjeveškega samostana, kjer se naše misli umirijo in končno vdihnemo pristnost čustev, tišino in zavedanje samega sebe ter svoje lastne minljivosti.

– Doroteja Kotnik

BIOGRAFIJA

Spletna stran

Nika Zupančič je diplomirala (iz slikarstva) in magistrirala (iz grafike) na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Dvakrat je prejela študentsko Prešernovo nagrado. Študijsko se je izpopolnjevala v Amsterdamu (historične slikarske tehnike) in Parizu (akademska risba, Académie de la Grande Chaumière), v letu 2016 kot štipendistka Institut français. Med številnimi samostojnimi in skupinskimi razstavami so pomembnejše: 10 Essl award nominees (2005 v Moderni galeriji v Ljubljani), Sosledja (2009 v Bežigrajski galeriji 1 v Ljubljani), Les Images de la présence absente (2012 v Cité internationale des arts v Parizu), Enigme des ombres (2016 v Galerie Mansart v Parizu), Nočne-dnevne slike (2016 v Loži v Kopru) ter Obrobni vid (2019 v Bežigrajski galeriji 2 v Ljubljani). Njena dela se med drugim nahajajo v umetnostnozgodovinski zbirki Albertina (iz zbirke Essl) na Dunaju ter v muzeju sodobne umetnosti Arter v Istanbulu. Od leta 2008 je članica Društva likovnih umetnikov Ljubljana.

NIKA ZUPANČIČ
Pokrajine
16. 6.–15. 7. 2023

artKIT, Glavni trg 14, Maribor
Odpiralni čas: od torka do petka od 15. do 19. ure, v soboto od 10. do 13. ure.